

dr. Ivan Mesić

1934., Udbina - 1998., Koprivnica

Dr. med. Sanja ŠVARC-JANJANIN

Županijska bolnica dr. Tomislav Bardek Koprivnica

DVADESET GODINA ODJELA ZA FIZIKALNU MEDICINU, REHABILITACIJU I REUMATOLOGIJU KOPRIVNIČKE OPĆE BOLNICE

*F*izikalna medicina i rehabilitacija specijalizirana je grana medicine koja svojim brojnim postupcima i metodama - uz pomoć fizikalnih aparata, vježbi, masaža, hidroterapije - sudjeluje u gotovo svim granama medicine pomažući što bržem ozdravljenju ili barem poboljšanju brojnih patoloških stanja. Gotovo da i nema grane medicine, od pedijatrije do gerijatrije, u kojoj ne sudjeluje i fizikalna medicina, od brojnih trauma (ozljeda) koje nakon kirurškog tretmana iziskuju fizikalnu rehabilitaciju, brojnih neuroloških oboljenja (moždani udari), do niza degenerativnih oboljenja reumatske naravi. Gotovo je nemoguće u ovakvom prikazu nabrojiti sve indikacije za fizikalnu terapiju i rehabilitaciju. Produljenje trajanja životne dobi nosi sa sobom također i porast svih mogućih indikacija za tu vrstu liječenja, tako da je zabilježen opći trend porasta potreba za fizikalnom medicinom.

PRVI POČECI FIZIKALNE MEDICINE U KOPRIVNICI

I u našoj sredini, koja već desetljećima nastoji pratiti razvoj moderne medicine, 1968. godine zabilježen je podatak o početku fizikalne medicine u koprivničkoj bolnici, vezan uz imena prvih fizioterapeutkinja, Nevenke Tikvić i Ivane Krapinec. U početku se radilo isključivo s pacijentima drugih odjela (najviše kirurškog, ali i dječjeg, plućnog i internog) da bi već sljedeće godine bio adaptiran podrumski prostor tadašnjeg Plućnog paviljona kao i nabava osnovnih aparata za fizikalnu terapiju i rekvizita za gimnastičku dvoranu, omogućilo otvaranje prvog Fizikalno-terapeutskog kabineta ondašnjeg Medicinskog centra. U to vrijeme u našoj ustanovi nije bilo liječnika fizijatra, već je te poslove obavljalo nekoliko honorarnih specijalista povremenim dolaskom u Koprivnicu, iz Zagreba i Varaždinskih Toplica. Dolaskom prvog školovanog fizijatra, dr. Ivana Mesića 1974. godine, započinje nova era u razvoju koprivničke fizikalne medicine.

Dr. Ivan Mesić, rođen je 1934. godine u Udbini. Potječe iz seoske obitelji koja se tijekom II. svjetskog rata doselila u Podravinu, u Peteranec, gdje je završio osnovno, a u Koprivnici i srednje obrazovanje. Studira medicinu u Zagrebu, nakon pripravničkog staža preuzima dužnost liječnika opće medicine u ambulanti Drnje. Spadao je u red naših najpoznatijih liječnika-praktičara, a brojni žitelji Drnja, Peteranca i Torčeca sjećaju ga se kao srdačnog, omljubljenog i uvijek spremnog pomoći. Bio je narodni liječnik u najpozitivnijem smislu riječi. Zavolio je Podravinu i osjećao se pravim Podravcem. Specijalizaciju iz fizikalne medicine započeo je 1971., a završava 1974. te preuzima dužnost rukovoditelja novoorganizirane i opremljene Djelatnosti za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, iako još uvijek u skućenim i neadekvatnim, već spomenutim, podrumskim prostorijama. Ordinacija dr. Mesića bila je zbog pomanjkanja prostorija dislocirana u Domu željezničara u Kolodvorskoj ulici.

OSNIVANJE PRVOG BOLNIČKOG ODJELA ZA FIZIKALNU MEDICINU I REHABILITACIJU 1982.

Uz redovni, vrlo frekventni rad u ordinaciji, dr. Mesić se istakao stalnim nastojanjima da služba prije svega ojača kadrovski i da nabavlja novu opremu. Evidentni uspjesi fizikalne medicine doveli su do opće potpore razvoju te djelatnosti, a zahvaljujući prije svega upornosti dr. Ivana Mesića, prihvaćena je njegova zamisao da se izgradnjom nove koprivničke bolnice 1980. i preseljenjem ginekologije i rodilišta, te prostorije u staroj bolničkoj zgradi upotrijebe za fizikalnu medicinu (u prizemlju), a da se na I. katu otvori prvi bolnički odjel za reumatologiju i fizikalnu medicinu s ukupno 20 kreveta. Nakon tek najnužnijeg preuređenja odjel počinje radom 12. srpnja 1982. godine, pred 20 godina, čime je počela još jedna nova etapa u razvoju ove djelatnosti.

Tijekom dugog niza godina broj liječenih na odjelu kretao se godišnje između 400 i 500 bolesnika, za čiju skrb i njegu se brinulo desetak medicinskih sestara s voditeljicom odjela, višom sestrom Višnjom Borić. Najveći broj liječenja na odjelu se odnosio na degenerativne i upalne reumatske bolesti, rehabilitaciju neuroloških bolesnika (najčešće nakon cerebralnog insulta) te na razna posttraumatska i postoperativna stanja.

Nove prostorije omogućile su proširenje asortimana i u Kabinetu za fizikalnu medicinu pa se uvodi čitav niz novih procedura elektroterapije, kineziterapije, ručne masaže, limfne drenaže, ultrazvuka, krioterapije i hidroterapije. Dnevno je kroz ambulantni tretman fizikalne medicine prolazilo preko 150 bolesnika. Među pacijentima koji iziskuju fizikalni tretman, zastupljene su sve dobne skupine, od novorođenčadi najstarije populacije.

Što se tiče patologije, na prvom su mjestu (kao i na bolničkom odjelu) reumatske bolesti, najčešće iz skupine degenerativnih promjena vertebralnih i vertebrogenih sindroma, artroze kuka i koljena. Slijede izvanzglobni i upalni reumatizmi, zatim posttraumatska i postoperativna stanja, neurološki bolesnici, sportaši i, konačno, djeca s posturalnim poremećajima te dojenčad s rizičnim faktorima. U to vrijeme specijalistička ordinacija za reumatske bolesti i fizikalnu medicinu konačno dobiva nove prostorije u sklopu novootvorenog odjela.

Uz dr. Mesića, od 1987. godine na odjelu radi i specijalist za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, dr. Dražen Sačer, što je uz rad na bolničkom odjelu, omogućilo i rad u dvije specijalističke ordinacije s dnevnim prilivom od oko 35 pacijenata (po jednoj ambulanti).

"NOVI" BOLNIČKI ODJEL 1991.

Stare i dotrajale prostorije stare bolnice nisu mogle do kraja zadovoljiti potrebe struke. Uz zalaganje i inzistiranje dr. Mesića počela je opsežna rekonstrukcija čitavog odjela i uz savjete dr. Mesića i dr. Sačera završila je 1991. godine, od kada su sve prostorije fizikalne medicine, bolničkog odjela (smanjenog na 16 kreveta u 4 sobe po 4 kreveta) i dvije specijalističke ordinacije s dvije medicinske sestre, modernizirane. Odjel je, iako malen, postao suvremen i moderan, nažalost, bez bazena. U novouređenom odjelu od 12. rujna 1991. kada su primljeni prvi pacijenti, skrb za bolesnike i njegu vrši 5 medicinskih sestara.

Na odjelu od 1991. godine radi i novi specijalist za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju dr. Walter Brlečić, a privremeno i sekundarni liječnik dr. Renata Kokotović. Godine 1995. specijalizaciju završava i dr. Sanja Švarc-Janjanin. Godine 1991 dr. Dražen Sačer napušta vrlo uspješan rad u bolnici i otvara privatnu ordinaciju za reumatologiju i fizikalnu medicinu, ali i nadalje surađuje sa matičnim od-

jelom. Dr. Ivan Mesić, osnivač naše djelatnosti, naš prvi učitelj i dobar šef, nažalost nije dugo uživao u novim prostorijama. Umro je 7. rujna 1998. godine, a rukovođenje službom preuzima dr. Walter Brlečić.

Iako je broj kreveta na odjelu smanjen, kraćim zadržavanjem, ubrzanjem obrade, velikim zalaganjem cjelokupnog osoblja, broj obrađenih bolesnika iz godine u godinu raste što se vidi najbolje iz nekoliko brojčanih podataka: 1984. je na odjelu (20 kreveta) liječeno 428 bolesnika, a 2001. (16 kreveta) 520; u specijalističkoj ambulanti 1984. je obavljeno 5200 pregleda, a 2001. godine 8.931 (te još 346 konzilijarnih pregleda); u kabinetu za fizikalnu medicinu 1984. obavljeno je ukupno 154.890 tretmana, a 2001. godine 237.060 tretmana.

Za vrijeme Domovinskog rata koprivnička bolnica djelovala kao pozadinska bolnica te je tijekom 1991. i 1992. prihvatila nekoliko konvoja ranjenika iz Vukovara, Osijeka, Modriče i drugih lokacija. Ukupno je liječeno 293 ranjenika, od čega je preko stotinjak tretirano i fizikalnom medicinom i rehabilitacijom.

Danas cjelokupnom službom za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju (bolničkim odjelom, kabinetom za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju i specijalističkim fizijatrijsko-reumatološkim ambulantom) rukovodi dr. Walter Brlečić. U službi još radi dr. Sanja Švarc-Janjanin, specijalist.

Na bolničkom odjelu, uz voditeljicu, sestru Ljerku Kendelić koja je tu dužnost preuzela nakon umirovljenja sestre Borić, rade još med. sestre Stanka Remenar, Branka Stegne, Valentina Šerbetar, Ljiljana Kalavarić i Vesna Jedvaj dok se za čistoću cjelokupne službe brinu spremačice Ksenija Brgles, Kristina Posavec, Katica Novoselec i Katica Ban.

U specijalističkim ordinacijama rade med. sestre Božica Jurenec i Marina Ljubić. U kabinetu za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, uz voditeljicu, višu fizioterapeutkinju Nevenku Tikvić, rade još viši fizioterapeuti Zdenka Knežević, Dubravka Puhač, Ružica Kendel, Vesna Popović, Mirjana Čiković, Vanja Horvat-Milanović, Dražen Papac, Siniša Banek te fizioterapeuti Mirjana Horvat, Marija Harambašić, Jadranka Karas, Jasenka Peharda, Melita Papac, Kristina Ivković, Marija Cik, Klaudija Šimunko, Zdenka Kuzmić, Dijana Galinec, Blaženka Šarko te maser-kupeljar Martina Sremec.

Obilježavanje prvih 20 godina bolničkog odjela poklapa se s reformom zdravstva Koprivničko-križevačke županije koja je u tijeku. Nadamo se da će naša djelatnost imati svoje značajno mjesto i ubuduće, a u interesu sve većeg broja naših bolesnika.

Literatura:

1. Godišnji izvještaji o radu Djelatnosti za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, Arhiv Opće bolnice Koprivnica.
2. Grupa autora: Fizikalna medicina i rehabilitacija u Hrvatskoj, Zagreb, 2000.
3. Walter Brlečić: Opća bolnica Koprivnica, Služba za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, Hrvatsko društvo za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, Zagreb 2000., str. 429/430.